

“Azərbaycan xalqının özünü, öz dövlətini qoruya bilən əsgərləri, zabitləri, ordusu var”.

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZİRLİYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır 1 may 2024-cü il №31 (2842) <https://mod.gov.az> Qiyməti 30 qəpik

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham ƏLİYEV:

Sülhə nail olmaq üçün çox yaxşı fürsətlər var

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Almaniya Federativ Respublikasının Federal Kansleri Olaf Şoltsun dəvəti ilə "15-ci Petersberq İqlim Dialoqu"nın Yüksək Səviyyəli Seqmentində iştirak etmək üçün aprelin 25-də Füzuli şəhərindən Almaniyaya işgüzar səfər edib.

Berlin şəhərinin Brandenburg "Willy Brandt" Aeroportunda dövlətimizin başçısının şərafinə fəxri qarovul dəstəsi düzülüb.

Aprelin 26-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Berlində Almaniya Federativ Respublikasının Kansleri Olaf Şolts ilə təkbətək və geniş tərkibdə görüşü olub.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və Almaniya Federativ Respublikasının Kansleri Olaf Şolts aprelin 26-da birgə mətbuat konfransı keçiriblər. Əvvəlcə Almaniya Kansleri bəyanatla çıxış edib.

Kansler Olaf Şoltsun bəyanatı

- Hörmətli cənab Prezident. Berlində xoş gəlmisiniz.

Mən Sizi bizim hər ikimizin elə indicə iştirak etdiyimiz "Petersberq İqlim Dialoqu" münasibətilə buraya təşrif buyurduğunuza görə təşəkkür edirəm və salamlayıram.

Siz son 14 ay ərzində Almaniya dörd dəfə səfər etmişiniz. Sonuncu dəfə fevral ayında Münxen Təhlükəsizlik Konfransına gəlmişdiniz. Bu, onu göstərir ki, bizim müzakirə edəcəyimiz mövzular çoxdur, bu gün olduğu kimi. Təbii ki, biz xüsusən də Ermənistan və Azərbaycan arasında mövcud olan münaqişə haqqında da söhbət etdik. Hər ikimiz eyni fikirdəyik ki, bu münaqişə ancaq sülh yolu ilə həll olunmalıdır. Bunun üçün şanslar mövcuddur. Ona görə də çox gözəl bir amildir ki, Siz hazırda baş nazir Paşinyanla birbaşa əlaqədəsiniz. Münxendə bizim sonuncu görüşümüz çərçivəsində hər ikiniz məni əmin etdiniz ki, açıq olan suallar öz həllini yalnız sülh yolu ilə tapa-

caq. Bu, məni sevindirir.

Mən icazənilə, bir daha onu bildirmək istəyirəm ki, Almaniya sizi məsələnin uzunmüddətli və davamlı həllinin tapılmasında dəstəkləməyə hazırdır, əgər siz hər ikiniz bunu istəyirsinizsə. Mən hər iki tərəfi həvəsləndirmək istərdim ki, lazımı kompromislər üçün istək və cəsarət göstərsiniz. Mən düşünürəm ki, 2024-cü il regionda sülh ili ola bilər və olmalıdır. Bu, özündə şanslar və məsuliyyətlər gətirir.

Onu da qeyd edim ki, demarkasiya ilə əlaqədar ilkin razılıqlar bizi sevindirir. Yəni, eşitdik ki, razılıq əldə etmişiniz. İndi bu dinamikanı saxlamaq və bu istiqamətdə cəsarətli addım atmağınızı istəyirəm. Həm Sizi, həm də Sizin əks tərəfiniz olan baş nazir Paşinyanı buna çağırıram.

Bizim görüşümüzün növbəti mövzusu da Rusiyanın Ukraynaya hücumudur və bu müharibənin Azərbaycana, Cənubi Qafqaza olan təsiridir. Biz hamımız bilirik ki, Rusiya özünün beynəlxalq hüquqazidd müharibəsi ilə Ukraynaya yüz minlərlə ağır-acı gətirib. Bu amansız qırğın öz sonunu tapmalıdır. Putin öz müharibəsini sona çatdırmalı, əsgərlərini geri çəkməli, Ukraynanın suverenliyini və ərazi bütövlüyünü axır ki, tanımalı, qəbul etməlidir.

Cənab Prezident, Sizin bugünkü səfəriniz əsasən iqlim siyasəti çərçivəsindədir və Azərbaycan COP29-un sədrliyini üzərinə götürüb, yəni, ev sahibi olacaq. COP28 çərçivəsində Dubayda vacib qərarlar qəbul olundu. Deməli, 2030-cu ilə qədər bərpaolunan enerji üç dəfə, enerji səmərəliliyi iki dəfə artırılmalıdır, metan tullantıları azaldılmalıdır. Həmçinin qeyd etmək istərdim ki, 2030-cu ilə qədər Azərbaycanın enerji sektorunda külək, Günəş və su-elektrik enerjisinin payını 30 faiz artırması çox gözəl bir xəbərdir. Almaniya 80 faizi hədəfləyib.

Düşünürəm ki, yaşıl enerji və hidrogen enerjisi sahələrində əməkdaşlıq üçün regionda böyük potensial mövcuddur və alman şirkətləri Azərbaycanda əməkdaşlıq etməyə maraqlıdırlar, əsasən də, qeyd etdiyim kimi, hidrogen və bərpaolunan enerji sahələrində. Təbii ki, bunun üçün müvafiq çərçivə şərtləri mövcud olmalıdır.

Bakıda keçiriləcək Dünya İqlim Konfransı region üçün böyük şanslar gətirəcək. Biz iqlim siyasətinə aid sualları və Dubayda qəbul olunan qərarları birgə müzakirə edib yenedən qiymətləndirərək 2035-ci ilə qədər yeni iqlim məqsədləri, hədəfləri formalaşdırma və təbii ki, eyni zamanda, iqlim

maliyyələşdirmə məsələsini də irəliyə apara bilirik.

Bildiyiniz kimi, Almaniya bu məsələdə özünün böyük töhfəsini göstərir. İqlim maliyyələşdirilməsi məsələsində biz büdcəmizdən 6 milyard avro ayırmışıq və ümumilikdə 10 milyard avro səfərbər etmişik. Almaniya bununla etibarlı maliyyəçi olaraq qalır və özünün ədalətli töhfəsini göstərir.

İndi isə biz, təbii ki, investisiya tələbatı məsələsini diqqət mərkəzinə gətirməliyik, özəl sektora iqlim mühafizəsinə sərmayə ayırmağa imkan yaratmalıyıq. Eyni zamanda, bu günədək töhfə verən tərəflər daha çox töhfə verməlidir. Amma bununla yanaşı, digər ölkələr də iqlimin maliyyələşdirilməsi məsələsinə daha fəal töhfə verməlidirlər. Mən əmin olmaq istərdim ki, biz COP29 tədbiri çərçivəsində bununla əlaqədar müəyyən razılıqlar əldə edə biləcəyik.

Azərbaycan Avropanın enerji təhlükəsizliyi məsələsində çox böyük rol oynayır və vacib tərəfdaşdır. Mən bu əməkdaşlıq üçün və enerji təchizatı sabitliyinə göstərdiyiniz vacib töhfənizə görə Sizə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm.

Biz, həmçinin sivil ictimaiyyət, azad media haqqında da müzakirə apardıq. Mən dəyərdim ki, sivil cəmiyyətdə de-

mokratiyanın ayrılmaz hissəsi canlı tənqidin mövcud olmasıdır. Fikir azadlığı, mətbuat azadlığı mövcud olmalıdır. Cənab Prezident, mən Sizə bu çətin dövrdə müxtəlif sahələr üzrə apardığımız danışıqlarımıza görə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Biz hər ikimiz eyni fikirdəyik ki, mövcud olan əməkdaşlığı davam etdirə və dərinləşdirə biləcəyik. Sizə təşəkkür edirəm.

Sonra Azərbaycan Prezidenti bəyanatla çıxış edib.

Prezident İlham Əliyevin bəyanatı

- Hörmətli cənab Kansler. Hörmətli xanımlar və cənablar.

İlk növbədə, dəvətə görə Sizə təşəkkürümü bildirirəm. Siz də qeyd etdiyiniz kimi, son vaxtlar mənim Almaniya səfərlərim müntəzəm xarakter alıb. Deyə bilərəm ki, son müddət ərzində Almaniya-Azərbaycan əlaqələri öz sürətli inkişaf dövrünü yaşayır. Mən keçən ilin mart ayında burada idim, iki ay bundan əvvəl biz Münxendə cənab Kansler ilə görüşmüşdük. İki-tərəfli gündəlik kifayət qədər genişdir. Almaniya-Azərbaycan əlaqələrinin inkişafı həm ölkələrimiz üçün, həm də bütövlükdə Cənubi Qafqazın inkişafı və sabitliyi üçün çox böyük əhəmiyyət kəsb edir.

Bu gün səhər "Petersberq İqlim Dialoqu" forumunun işində iştirak edərkən bir daha öz niyyətimizi ifadə etdik. Sizə COP29-la bağlı Azərbaycana göstərdiyiniz dəstəyinizə görə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Bizim komandalımızın üzvləri bir-biri ilə sıx təmasdadırlar. COP29-a ev sahibliyi etmək bizim üçün həm böyük şərəf, həm də məsuliyyətdir. Biz buna hazırıq və Azərbaycanın yaşıl gündəliyi artıq dünyaya bellidir.

Bu gün səhər çıxış edərkən bildirdim ki, 2027-ci ilin sonuna qədər 9 Günəş və külək elektrik stansiyası istismara verəcək. Onların enerji potensialı 2 qıqavata bərabərdir. 2030-cu ilə qədər isə əlavə 10 külək və Günəş elektrik stansiyası tikiləcək ki, onun da potensialı 5 qıqavata qədərdir. Biz indi Avropaya yaşıl enerji ixrac etmək üçün fəal çalışırıq və hesab edirəm ki, təbii qaz təchizatçısı olan Azərbaycan Avropa üçün yaşıl enerji təchizatçısı da olacaqdır.

(Ardı 2-ci səhifədə)

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham ƏLİYEV: Sülhə nail olmaq üçün çox yaxşı fürsətlər var

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Təbii qaza gəldikdə, Avropa İttifaqının Energetika Komissiyası Azərbaycanı panavropa qaz təchizatçısı kimi qiymətləndirir. Bizim Avropaya qaz təchizatımız strateji tərəfdaşlıq əsasında həyata keçirilir. 2022-ci ildə Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan müvafiq memorandum qəbul etmişlər. 2027-ci ilə qədər biz Avropaya ixrac edəcəyimiz qazın həcmi 20 milyard kubmetrə çatdırmaq əzmindəyik. Avropada təbii qaza - yeni mənbələrdən olan qaza tələbat artır. Əgər 2021-ci ildə biz Avropa İttifaqı ölkələrinə 8 milyard kubmetr qaz təchiz etmişdik, bu il bu rəqəm 12 milyarda çatıb. Biz əlavə sərmayə qoyuruq, əlavə vəsait ayırıq ki,

Azərbaycan kəndi bizə qaytarılır. Onu da bildirməliyəm ki, Azərbaycanda yerləşmiş Rusiya-Türkiyə Birgə Monitoring Mərkəzi də öz fəaliyyətini bu

yardlarla manat yatırılıb. Amma həmin layihələrlə bağlı bir çox detallar şəffaf deyil, yeni, həm ictimaiyyətin, həm jurnalistlərin bu məlumatlara əlçatınlığı kifayət qədər deyil. Həm tenderlərin, tenderlərdə iştirak edən şirkətlərin və digər şirkətlərin seçilməsi və sair kimi detallar. Mən bunun səbəbini öyrənmək istəyirəm ki, bəzi məsələlər niyə qapalıdır və niyə bu detallar şəffaf deyil, açıq deyil bizə. Təşəkkür edirəm.

Prezident İlham Əliyev: Əslində, sualınız təəccüb doğurur, çünki Qarabağda və Şərqi Zəngəzurda bütün bərpə, yenidənqurma işləri maksimum şəffaf şəkildə aparılır. Ayrılan vəsaitlə bağlı, müntəzəm olaraq ictimaiyyətə, o cümlədən media nümayəndələrinə məlumat verilir və sirr deyil. Bu yaxınlarda elan edilmiş məlumat göstərir ki, işin həcmi, doğrudan da, geniş miqyaslıdır. Bu ilin sonuna qədər, müharibə başa çatandan sonra Qarabağa və Şərqi Zəngəzura 12 milyard manat, yeni, təqribən 7 milyard dollar ətrafında vəsait yatırılır və yatırılacaqdır. Görülən bütün işlər göz qabağındadır. Tender prosedurlarına tam əməl edilir. Mən sözün düzü bilmirəm, sizdə bu məlumat haradandır. Yəqin ki, siz bunu hansısa dəqiqləşdirilməmiş mənbədən götürürsünüz. Amma azad olunmuş torpaqlara müntə-

zəm surətdə media turları təşkil edilir. O cümlədən xarici media nümayəndələri də vəziyyətlə tanış olurlar. Əgər sizin belə imkanınız olsaydı, görürdünüz ki, Ermənistan bizim torpaqlarımızı necə viran qoyub və azad edilmiş torpaqlara bu gün qayıdan vətəndaşlar hansı sevinc hissləri yaşayırlar.

Daha sonra Prezident İlham Əliyev və Kansler Olaf Şolts jurnalistlərin suallarını cavablandırılar. Verilən sual-

ların və cavabların bir qismini təqdim edirik.

Sual: Mən Kərimova Fatimə, "Mikroskop media"nın həmtəsisçisiyəm. Azərbaycanlı jurnalistəm. Cənab Prezident, müharibədən sonra Qarabağda yenidənqurma-bərpə işləri başlayıb və bir çox layihələr icra olunur. Bu müddət ərzində buraya mil-

Müharibədən cəmi üç il yarım vaxt keçib, artıq 6 min keçmiş köçkün öz dedə-baba torpağına qayıdıb və bu proses davam etdirilir. Bu ilin sonuna qədər 20 min köçkün qayıdacaq və hər qayıdan insan Azərbaycan Ordusuna, Azərbaycan rəhbərliyinə minnətdarlıq hissi ilə qayıdır, şəhidlərə Allahdan rəhmət diləmək sözləri ilə qayıdır. Bu, ümumxalq məsələsidir. Necə ki, torpaqlarımızın azad edilməsi ümumxalq məsələsi idisə, bu gün torpaqların bərpə edilməsi də ümumxalq məsələsidir. Mən bilirəm ki, Azərbaycan mediasının mütləq əksəriyyəti bizim fəaliyyətimizi bəyənir, dəstəkləyir və görülən işləri də təqdir edir.

Sual: Vüqar Seyidov, Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyi (AZƏRTAC). Mənim sualım cənab Kanslerədir.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevi Almaniyanın Federal Kansleri Olaf Şolts və xarici işlər naziri xanım Annalena Berбок qarşılayıblar.

Sonra tədbir iştirakçıları birgə foto çəkdiriblər.

Aparıcı: İndi isə biz Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri cənab İlham Əliyevin çıxışını dinləyəcəyik.

Prezident İlham Əliyevin çıxışı

- Hörmətli cənab Kansler. Hörmətli xanım nazir.

Xanımlar və cənablar.

Əvvəlcə, "Petersberq Dia-loqu"nda iştirak etmək üçün mənə dəvət etdiyinə görə cənab Kanslərə təşəkkürümü bildirmək istəyirəm. Bu gün burada sizinlə olmaq böyük şərəfdir. COP29-a ev sahibliyi edəcək ölkə kimi Azərbaycan

Cənab Kansler, Almaniyanın Federal Daxili İşlər Nazirliyinin 2023-cü ilin iyun ayında yaydığı islamofobiya üzrə ekspertlər cəmiyyətinin hesabatına əsasən, ölkədə keçirilmiş sorğunun iştirakçılarının təxminən yarısı islamofob fikirlər səsləndirmişdir. Almaniya cəmiyyətində ksenofobiya və irqçilik kimi təhlükəli tendensiyaları Siz nə ilə izah edə bilərsiniz və ümumiyyətlə, bu istiqamətdə Sizin hökumətiniz hansı tədbirlər görür? Təşəkkür edirəm.

Kansler Olaf Şolts: Siz bildiyiniz kimi, dövlət bu məsələyə çox böyük diqqətlə yanaşır. Biz qanun çərçivəsində hərəkət edirik və digər siyasi maarifləndirmə tədbirləri həyata keçiririk. Ümumiyyətlə, müsəlmanlara qarşı, rasizm məsələlərinə çox ciddi yanaşırıq və bunun qarşısının alınması üçün əlimizdən gələni edirik. Dünya miqyasında siz müqayisə etsəniz görürsünüz ki, burada səylər çoxdur. Almaniya o ölkədir ki, bir çox millətlərin üzvləri burada bir-biri ilə sülh şəraitində yaşayırlar və burada dini mənsubiyyət, dini fərqlilik heç bir rol oynamır.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 26-da Almaniyanın paytaxtı Berlinə keçirilən "15-ci Petersberq İqlim Dia-loqu"nun Yüksək Səviyyəli Seqmentində iştirak edib.

qlobal tədbirə hazırlığın fəal mərhələsindədir. Hazırlıq üçün bizim bir ildən də az vaxtımız qalırdı. Beləliklə, biz yaxşı nəticələrə nail olmaq üçün əlimizdən gələni edirik.

COP29-a ev sahibliyi edəcək ölkə kimi yekdil qərarla seçilmək bizim üçün həqiqətən böyük şərəfdir. Biz bunu beynəlxalq ictimaiyyətin Azərbaycanı və gördüyümüz işlərə, o cümlədən yaşıl enerji sahəsindəki fəaliyyətimizə hörmətinin əlaməti hesab edirik. Nəhayət bu, böyük məsuliyyətdir, çünki biz nəinki yaxşı tədbir təşkil etməli, o cümlədən yaxşı nəticələrə nail olmalıyıq. Hesab edirəm ki, Azərbaycanın müxtəlif beynəlxalq təşkilatlarla beynəlxalq əlaqələri və onlarda fəal iştirakı bizə müxtəlif qitələrin ölkələri arasında körpülər salmaq və ya onları gücləndirmək, eləcə də onların həmrəyliyini möhkəmləndirmək imkanını yaradacaq.

Bunları söyləyəndə, mən 120 ölkəni birləşdirən hərəkatda, yəni, Qoşulmama Hərəkatında bir neçə il - dörd il ərzində sədrliyimizi nəzərdə tuturam. Biz yekdil qərarla seçildik və sədrliyimiz yekdil qərarla bir il də uzadıldı. Sədrliyimiz zamanı biz Hərəkatın bir çox üzvləri ilə olduqca məhsuldar münasibətlər qurduq. Sədrliyimiz COVID-19-a təsadüf etdi.

(Ardı 3-cü səhifədə)

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham ƏLİYEV: Sülhə nail olmaq üçün çox yaxşı fürsətlər var

(Əvvəli 2-ci səhifədə)

Beləliklə, biz çox məsuliyyətə davrandıq və 80-dən artıq ölkəyə humanitar, maliyyə və texniki yardım göstərdik. Bir sözlə, ümid edirəm ki, həmin beynəlxalq platforma bizə Qlobal Cənub ölkələrini ümumi gündəliyə əlavə etmək imkanını yaradacaq. Eyni zamanda, bir çox Avropa ölkələri ilə münasibətlər uğurla inkişaf edir. Avropa İttifaqının doqquz üzvü ilə Azərbaycan "Strateji Tərəfdaşlıq" haqqında razılaşmalar və bəyannamələr imzalayıb, yaxud qəbul edib. Bunları söylədikdə, ümid edirəm ki, həmin beynəlxalq əlaqələr bizə həmrəyliyi gücləndirməyə imkan verəcək. Bizə məhz bu lazımdır. Bizə maliyyə lazımdır. Bizə həmrəylik lazımdır və bizə ortaq məsuliyyət lazımdır.

Azərbaycan faydalı qazıntı ilə zəngin olan ölkə kimi OPEC+ platformasının üzvüdür. Hesab edirəm ki, bu, həmçinin əlavə üstünlükdür, çünki təbii sərvətləri, xüsusən də neft və qazı zəngin olan ölkə iqlim dəyişmələri məsələlərinin həllində ön cərgədə olmalıdır. Beləliklə, həmin müxtəlif rollar, fikrimcə, yaxşı həmrəylik ruhunu yaradacaq və bizə məqsədlərimizə nail olmağa imkan verəcək. COP-a ev sahibliyi edəcək ölkə kimi seçilməyimizdən dərhal sonra bəzi mətbuat orqanları əsas diqqətini bizim enerji quruluşumuza və enerji tarixçəmizə yönəldilər. Mən hər zaman demişəm ki, neft və qaz ehtiyatları bizim günahımız deyil. Bu, Tanrıdan verilən vəsildir. Buna görə biz mühakimə olunmalı deyilik. Biz həmin ehtiyatların ölkənin inkişafına, yoxsulluğun və işsizliyin azaldılmasına, yaşıl gündəliklə bağlı tutduğumuz hədəflərə yönəldilməsinə görə dəyərləndirilməliyik.

Neft və qazımız, həmçinin Avropa bazarlarına hələ uzun illər ərzində lazım olacaq. 2022-ci ildə Avropa İttifaqı və Azərbaycan arasında enerji sahəsində Strateji Tərəfdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu imzalanıb və bizim Avropa İttifaqına təbii qaz təchizatımız artmaqdadır. Bu, Avropa Komissiyasının xahişi idi. Biz buna müsbət cavab verdik. Hazırda təbii qaz ixracımızın yarısı, xüsusən də 12 milyard kubmetri Avropa İttifaqının bazarına gedir. Qeyd

edilən Memoranduma əsasən, 2027-ci ilə qədər Avropa İttifaqına ixracımız 20 milyard kubmetrə çatmalıdır. Hamımız anlayırıq ki, bu geosiyasi durumda həmin məsələ Azərbaycanın məsuliyyətli olmağı-

nın təzahürüdür, çünki biz qaz hasilatımızın artırılmasına böyük həcmdə sərmayə yatırırıq və Avropaya yeni mənbələrdən daha çox qaz lazımdır. Eyni zamanda, yaşıl gündəliyimiz hələ COP29 qərarından əvvəl icra olunmağa başlanıb.

Biz xarici tərəfdaşlar və sərmayədarlarla yaşıl keçid üzrə artıq nəhəng layihələrə başlamışıq. Bu il Azərbaycanda "Yaşıl dünya naminə həmrəylik ili" elan edilib. Yalnız bu il ərzində 1300 meqavat Günəş və külək enerjisini istehsal etmək imkanını yaradacaq enerji stansiyalarının təməl qoyma mərasimi keçiriləcək. 2027-ci ilin sonuna qədər ümid edirik və əslində, müqavilələr imzalandığına görə əminlik ki, 2000 meqavat Günəş və yaşıl enerji imkanlarımız olacaq. Doqquz elektrik enerjisi stansiyası olacaq və 2030-cu ilə qədər əlavə 10 Günəş və külək enerjisi stansiyaları qurulacaq ki, onların gücü 5000 meqavat (5 qıqavat) təşkil edəcək. Bu potensialdan istifadə edərək, biz qaz istehlakımızı əksər hissədə elektrik enerjisi istehsalı ilə əvəzləyəcəyik. Həcmələrə gəldikdə isə düşünürəm ki, Avropaya ən azı əlavə 5 milyard kubmetr qaz ixrac olunacaq. Bir sözlə, bu, əslində, hər kəs üçün uduşlu variantdır. Biz olduqca münbit sərmayə mühtini yaratmışıq. Qeyd etdiyim

bütün həmin yaşıl enerji layihələri xarici sərmayədarlar tərəfindən maliyyələşdirilir.

Azərbaycan, sadəcə, öz infrastrukturunu və çox yaxşı sərmayə mühitini təmin edir. Biz Avropaya lazım olan böyük həcmdə təbii qaza qənaət edəcəyik. Eyni zamanda, hazırda Xəzərdə külək enerjisi stansiyalarından Avropaya vahid ötürülmə xətlərini, o cümlədən Qara dənizin dibi ilə kabeli çəkmək üçün texniki əsaslandırma işlərinin son mərhələsindəyik. Bu, dörd qıqavat həcmində Azərbaycanın yaşıl enerjisini Avropaya ixrac etmək imkanını yaradacaq. Dənizdə külək enerjisinin təsdiqlənmiş ehtiyatlarımız 157 qıqavattır. Bu, potensialın təzahürüdür. Uzun illər külək Bakı sakinləri üçün müəyyən narahatlıq yaradırdı. Lakin indi külək enerjisi böyük işlər, əməkdaşlıq və tərəfdaşlıq şəraitini yaradacaq və

nətdaram. Sizin aranızda olmaqdan böyük şərəf və iftixar hissi duyuram. Sizə uğurlu müzakirələr arzulayıram. Sağ olun.

* * *

Sonra Almaniya Federativ Respublikasının Kansleri **Olaf Şolts** çıxış edərək deyib:

- Hörmətli cənab Prezident Əliyev. Mən Sizi növbəti İqlim Konfransının təşkilatçısı, bizim qonağımız kimi salamlamaqdan məmnunam.

Hörmətli xanım Annalena Berбок, cənab nazirlər.

Xanımlar və cənablar, sizin hamınızı Berlində salamlamaqdan çox məmnunam.

Kansler Olaf Şolts Berlində keçirilən "15-ci Petersberq İqlim Dialoqu"nın Yüksək Səviyyəli Seqmentinin iqlim dəyişikliyi ilə bağlı qarşıda duran vəzifələrin həlli baxımından mühüm əhəmiyyətini vurğuladı. O, yaşıl enerjiyə keçidlə bağlı bütün ölkələrin səyləri birləşdirməsinin vacibliyini xüsusən diqqətə çatdırdı. Artıq həmin istiqamətdə 78 dövlətin konkret iş birliyi yaratdığını deyib.

Olaf Şolts Dubayda keçirilmiş COP28-dən sonra bu sahədə məqsədyönlü tədbirlərin daha da gücləndirildiyini bildirərək deyib:

- Biz buradan Dubayda keçirilmiş beynəlxalq İqlim Konfransının uğurlarına boylanırıq. Eyni zamanda, biz səy göstəririk ki, bu ilin noyabrında Bakıda, gələn il isə Belem-

dəyişikliyi ilə bağlı 2030-cu ilə qədər dünyada əsaslı irəliləyişə nail olunacağına əminliyini vurğuladı. O, qarşıda duran vəzifələrin həlli üçün Azərbaycanda keçiriləcək COP29-a qədər də ardıcıl iş aparılacağını vurğulayaraq bildirdi:

- Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, Azərbaycan və Braziliya birlikdə "üçlük" olaraq öz qarşılarına məqsəd qoyublar ki, COP29 və COP30 istiqamətində milli səviyyədə müəyyən edilmiş töhfələrin birgə təqdim olunması üçün fəaliyyət göstərsinlər. Məhz bu istiqamətdə olan format uzunmüddətli və mənə bənzər alqışlayıram. Federal hökumət bütün gücü ilə bunu dəstəkləyəcək. Xanımlar və cənablar, Almaniya artıq bu istiqamətdə kurs götürüb.

Kansler Olaf Şolts iqlim dəyişikliyi ilə bağlı tədbirlərin ləziminə həyata keçirilməsi üçün ilkin hesablamaya görə təqribən 2,4 trilyon dollar vəsaitin lazım olacağını bildirdi. O, yaşıl texnologiyalara keçid və qarşıda duran digər çoxsaylı vəzifələrin öhdəsindən bacarıqla gəlmək üçün birgə səyləri daha da gücləndirməyin zəruriliyini bildirərək vurğulayıb:

- Bakıda keçiriləcək konfransda 2025-ci ildən sonra da iqlimin maliyyələşdirilməsi əsas danışıqlar predmeti olaraq qalacaq. On beş il bundan əvvəl olduğu kimi, biz artıq gələcəyin texnologiyasından çoxsaylı istifadə etmirik. Biz artıq nail olmuşuq ki, texnologiyaların qlobal səviyyədə maliyyələşməsi, yayılması mümkün olsun, özü də mümkün münasib qiymətlərlə.

* * *

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin aprelin 26-da Berlində Almaniya Federativ Respublikasının Prezidenti Frank-Valter Ştaynmayer, xarici işlər naziri Annalena Berбок, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin sənaye və qabaqcıl texnologiyalar naziri Sultan Əhməd Əl-Cabir ilə görüşlər keçirib.

* * *

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Almaniya Federativ Respublikasına işgüzar səfəri aprelin 26-da başa çatıb.

mi, faydalı qazıntısı olan ölkələr iqlim dəyişmələri məsələlərinə aid həmrəyliyi nümayiş etdirən ölkələr sırasında olmalıdırlar.

Cənab Kansler, xanım nazir, dəvətə görə bir daha min-

də keçiriləcək konfranslarla bugünkü konfransın uğurunu əlaqələndirək. Bizim məqsədimiz "Petersberq İqlim Dialoqu" vasitəsilə buna töhfə verməkdir.

Almaniyanın Kansleri iqlim

XTQ-nin yaradılmasının 25-ci ildönümü münasibətilə təntənəli mərasim keçirilib

Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyi tərəfindən hərbi hissənin ərazisində xatirə ağacları ekilib.

Sonra təlim meydanında xüsusi təyinatlıların istifadəsində olan müasir silah və texnikaya baxış keçirilib.

Nazirliyin rəhbər heyəti komanda müşahidə məntəqəsinə gələrək xüsusi təyinatlıların nümayiş dərslərini izləyib.

Daha sonra Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyi şəxsi heyət qarşısında çıxış edib. Xüsusi təyinatlıların Vətən mü-

Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyi aprelin 30-da Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrin yaradılmasının 25-ci ildönümü münasibətilə "N" hərbi hissəsinə keçirilən təntənəli mərasimdə iştirak edib.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat

Xidməti xəbər verir ki, əvvəlcə Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin hərbi hissənin ərazisindəki büstü və şəhidlərimizin xatirəsinə ucaldılmış abidə önünə gül dəstələri düzülüb.

haribəsində və digər əməliyyatlarda göstərdiyi şücaət və qəhrəmanlıqların Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyev tərəfindən yüksək qiymətləndirildiyi qeyd olunub.

Şəxsi heyətə gələcək xidmətlərində uğurlar arzulanıb. XTQ komandanı tərəfindən müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənova və digər rəhbər heyətə XTQ-nin 25-ci ildönümünü tərənnüm

edən xatirə nişanları təqdim edilib. Tədbirin sonunda xidmətdə fərqlənən bir qrup hərbi qulluqçuya fəxri fərman, qiymətli hədiyyə və vaxtından əvvəl hərbi rütbələr təqdim olunub.

Türkiyədə "EFES-2024" çoxmillətli beynəlxalq təlimi keçirilir

Türkiyə Respublikasının İstanbul və İzmir şəhərlərində 49 ölkədən ümumilikdə 1567 nəfərdən ibarət şəxsi heyətin iştirakı ilə "EFES-2024" çoxmillətli təlim keçirilir.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, kompüter dəstəklə komanda-qərarqah və döyüş atışlı mərhələdən ibarət olan təlimə Azərbaycan Ordusunun bir qrup hərbi qulluqçusu cəlb olunub. "EFES-2024" çoxmillətli beynəlxalq təlimi mayın 30-dək davam edəcək.

Hərbi qulluqçularımız "Kurtaran-2024" sualtı axtarış və xilasetmə təlimində iştirak ediblər

Azərbaycan Hərbi Dəniz Qüvvələrinin (HDQ) bir qrup hərbi qulluqçusu Aralıq dənizinin şərqində keçirilən "Kurtaran-2024" sualtı axtarış və xilasetmə təlimində iştirak edib.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, təlimdə axtarış-xilasetmə gəmiləri tərəfindən qəzaya uğramış sualtı qayıqın robotlar vasitəsilə axtarışı, vəziyyətin qiymətləndirilməsi, dalğıcılar vasitəsilə heyətə qida və tibbi ləvazimatın ötürülməsi, onların xüsusi avadanlıqlarla xilas edilməsi üzrə tapşırıqlar yerinə yetirilib.

Həmçinin qəzaya uğramış gəminin su üzərində köməyə

ehtiyacı olan heyətinə təyyarələrdən lazımi ləvazimatların atılması, dənizə paraşüt atlayışlarının icra edilməsi ilə heyətin təxliyə olunması üzrə

fəaliyyətlər də yüksək peşəkariyyətlə həyata keçirilib. "Kurtaran-2024" beynəlxalq təlimində 17 ölkədən 52 nümayəndə iştirak edib.

ANAMA: Ötən həftə 1245 hektar ərazi mina və partlamamış hərbi sursatdan təmizlənib

Azərbaycan Respublikasının Minatəmizləmə Agentliyi (ANAMA) işğaldan azad edilmiş ərazilərdə minatəmizləmə fəaliyyətinə cəlb olunmuş qurumlar tərəfindən aprelin 22-dən 28-dək icra edilən minatəmizləmə əməliyyatlarına dair məlumatı açıqlayıb.

ANAMA-dan AZƏRTAC-a bildirilib ki, ötən həftə Tərtər, Ağdərə, Kəlbəcər, Ağdam, Xoca-

lı, Xankəndi, Xocavənd, Laçın, Şuşa, Füzuli, Qubadlı, Cəbrayıl və Zəngilan ərazilərində aparılmış minatəmizləmə əməliyyatları zamanı piyada əleyhinə 59, tank əleyhinə 100 mina və 380 partlamamış hərbi sursat aşkarlanaraq zərərsizləşdirilib.

Ötən həftə ərzində 1245 hektar ərazi mina və partlamamış hərbi sursatdan təmizlənib.

"Ən yaxşı snayper" adı uğrunda yarış keçirilib

2024-cü il üçün hazırlıq planına əsasən, Azərbaycan Ordusunda "Ən yaxşı snayper" adı uğrunda yarış keçirilib.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, hərbi qulluqçular müxtəlif mərhələlərdə "Rahat olmayan vəziyyətdən atış", "Snayper müdafiədə", "Snayper hücumunda", "Snayper estafeti" və digər mövzular üzrə çalışmaları yerinə yetiriblər.

Yarışın keçirilməsinin əsas məqsədi hərbi qulluqçuların hazırlıq səviyyəsinin yoxlanılması və Azərbaycan Ordusunda ən yaxşı snayperin müəyyən olunmasıdır.

“Dəniz Komando Təməl kursu”nun növbəti buraxılış mərasimi keçirilib

Aprelin 27-də Hərbi Dəniz Qüvvələrinin (HDQ) hərbi hissəsində Qazaxıstan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin hərbi qulluqçularının da iştirak etdiyi “Dəniz Komando Təməl kursu”nun növbəti buraxılış mərasimi keçirilib.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, təntəneli mərasimdə Azərbaycan Respublikasının müdafiə nazirinin birinci müavini - Azərbaycan Ordusunun Baş Qərargah rəisi general-polkovnik Kərim Vəliyev, Qazaxıstan Respublikasının müdafiə na-

zirinin birinci müavini - Qazaxıstan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisi general-leytenant Sultan Kamaletdinov, eləcə də türkiyəli və qazaxıstanlı hərbi qulluqçular iştirak ediblər.

Əvvəlcə hərbi hissənin ərazisində şəhidlərin xatirəsinə ucaldılmış abidə önünə gül dəstələri düzülüb, dərin hörmət və ehtiram nümayiş etdirilib.

Buraxılış mərasimində Ulu Öndər Heydər Əliyevin və ölkəmizin müstəqilliyi, suverenliyi, ərazi bütövlüyü uğrunda canlarını qurban vermiş şə-

hidlərimizin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib. Azərbaycan və Qazaxıstan Respublikalarının Dövlət himnləri səsləndirilib.

Azərbaycan Ordusunun və Qazaxıstan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərargah rəisləri tədbirdə çıxış edərək bacarıqlı və peşəkar hərbi kadrların yetişdirilməsində bu cür kursların və təlimlərin əhəmiyyətini qeyd ediblər.

Eyni zamanda, Azərbaycan və Qazaxıstan dəniz piyadalarının birgə təlimlərdə iştirakı və yüksək peşəkarlıq nümayiş etdirməsi müsbət qiymətləndirilib. Bildirilib ki, cari ildə Qazaxıstanın Aktau şəhərində keçiriləcək “Birləşdik-2024” əməliyyat-taktiki komanda-qərargah təlimində Azərbaycan Ordusunun bütün qoşun növlərindən bir qrup hərbi qulluqçu, həmçinin aviasiya vasitələri və hərbi gəmiləri iştirak edəcək.

HDQ-nin dəniz poliqonu və treninq mərkəzində azərbaycanlı və türkiyəli təlimatçılar

tərəfindən keçirilən hərbi qulluqçuların xüsusi hazırlıq dərsləri təqdirəlayiq hesab edilib.

General-polkovnik Kərim Vəliyev kursun yüksək səviyyədə təşkilinə və keçirilməsinə görə peşəkar təlimatçılara təşəkkürünü bildirib, kursu müvəffəqiyyətlə bitirmiş məzunları təbrik edərək onlara gələcək xidmətlərində uğurlar arzulayıb.

Sonra kurs birincisi tərəfindən rəmzi yaş kötüyünə emblem vurulub, məzunlara sertifikat

katlar təqdim edilib, habelə fərqlənən bir qrup hərbi qulluqçu və təlimatçı mükafatlandırılıb.

Rəsmi hissə başa çatdıqdan sonra dəniz piyadaları və xüsusi təyinatlılarının istifadəsində olan müasir silahlar, döyüş və nəqliyyat vasitələri nümayiş etdirilib.

Sonda dəniz xüsusi təyinatlılarının taktiki-xüsusi məşğələləri, həmçinin sualtı hücum və sualtı müdafiə bölmələrinin dalğıcılarının nümunəvi çıxışları izlənilib.

Hərbi Prokurorluqda Müdafiə Nazirliyinin, Dövlət Sərhəd Xidmətinin, Daxili İşlər Nazirliyinin Daxili Qoşunlarının və Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət xidmətinin rəhbər vəzifəli şəxslərinin iştirakı ilə 2023-cü ildə Respublikanın Hərbi Prokurorluq orqanlarında qeydə alınmış qəsdən adam öldürmə, qəsdən adam öldürməyə cəhd və özünü öldürmə həddinə çatdırma cinayətləri üzrə ibtidai araşdırma prosessual rəhbərliyin vəziyyətinin, cinayət hadisələrinin baş verməsinin səbəb və şəraitinin, həmin cinayətlər üzrə istintaq təcrübəsi və məhkəmə nəticələrinin ümumiləşdirilməsinin müzakirəsinə həsr olunmuş geniş kollegiya iclası keçirilib.

Respublika Hərbi Prokurorluğundan AZƏRTAC-a bildirilib ki, əvvəlcə kollegiya iştirakçıları Ulu Öndər Heydər Əliyevin və şəhidlərimizin əziz və unudulmaz xatirələrinə bir dəqiqəlik sükutla anıb, döyüşlərdə yaralananlara şəfa diləyiblər.

Kollegiya iclasında çıxış edən Baş prokurorun müavini - hərbi prokuror ədliyyə general-leytenantı Xanlar Vəliyev bildirib ki, Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin mükəmməl siyasətini dövrün tələblərinə uyğun reallaşdıran Prezident İlham Əliyevin hətərəfli bilik və bacarığı, qətiyyəti, yorulmaz fəaliyyəti ilə xalqın müdrikiyinin və əzmkarlığının vəhdəti sayəsində dövlətimizin daha da qüdrətlənməsi və əhalinin

Hərbi Prokurorluqda geniş kollegiya iclası keçirilib

rifahnın bütün istiqamətlər üzrə yaxşılaşdırılması prosesinin davamlılığı uğurla təmin olunur. O, həmçinin vurğulayıb ki, Prezidentin ölkəyə rəhbərlik etdiyi 20 ildə əldə edilən misli görünməmiş uğurlarda Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın zəngin fəaliyyəti də mühüm əhəmiyyət kəsb etməkdədir.

Bundan sonra, məruzəçilər - istintaq İdarəsinin reisi ədliyyə polkovniki Bəhruz Əhmədov və Hərbi prokurorluqlarda istintaq nəzarət şöbəsinin reisi ədliyyə polkovniki Hümət Məmmədov kollegiya iclasının həsr olunduğu məsələlər barədə çıxış edərək, bununla bağlı hesabat dövründə görülmüş işlərdən

danışılıb. Həmin cinayətlərin qarşısının alınması ilə əlaqədar hərbi prokurorluq orqanlarının və aidiyyəti qurumların qarşısında duran vəzifələrin yerinə yetirilməsi üçün görülməli olan tədbirlər barədə məlumat verilib. Məruzələr ətrafında geniş fikir mübadiləsi aparılıb.

Ədliyyə general-leytenantı Xanlar Vəliyev deyib ki, Prezident İlham Əliyevin yüksək diqqət və qayğısı sayəsində Silahlı Qüvvələrimizin maddi-texniki bazası əhəmiyyətli dərəcədə möhkəmləndirilib, şəxsi heyəti peşəkar hərbi qulluqçularla komplektləşdirilib, hərbiçilərin nəzəri bilik və peşə, həmçinin mənəvi-psixoloji hazırlıq səviyyəsi artırılıb,

qeyd olunanlar intizamın və qanunçuluğun daha da möhkəmlənməsini şərtləndirib.

Sonra hərbi prokuror ədliyyə general-leytenantı Xanlar Vəliyev kollegiya iclasının həsr olunduğu cinayətlərin istintaq və məhkəmə təcrübəsinin ildə iki dəfə ümumiləşdirilərək Respublika Hərbi Prokurorluğunun kollegiyalarının Müdafiə Nazirliyinin, Dövlət Sərhəd Xidmətinin, Daxili İşlər Nazirliyinin Daxili Qoşunlarının və Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət xidmətinin rəhbər vəzifəli şəxslərinin iştirakı ilə müzakirə edilməklə, kollegiyaların qərarlarına əsasən,

həmin cinayətləri doğurmuş səbəb və şəraitin aradan qaldırılması üçün zəruri qabaqlayıcı tədbirlərin görülməsinə dair aidiyyəti qurumların rəhbərlərinə məlumat məktubları, komandanlıqlara təqdimatlar, ərazi hərbi prokurorlarına icmal məktublar göndərilməsinin, həmçinin hər ilin əvvəlində tərtib edilmiş birgə tədbirlər planlarına əsasən, nizam-intizamın, qanunçuluğun möhkəmləndirilməsi və cinayətkarlığa qarşı mübarizədə birlikdə görülən digər işlərin xüsusi rolunu qeyd edib. O, qarşılıqlı səmərəli fəaliyyətə görə adları çəkilən qurumların rəhbərlərinə təşəkkürünü bildirib.

Ədliyyə general-leytenantı Xanlar Vəliyev xüsusi vurğulayıb ki, bütün bunların nəticəsində 2023-cü ilin birinci rübü ilə müqayisədə 2024-cü ilin eyni dövründə qeydə alınmış qəsdən adam öldürmə cinayətləri 50 faiz, özünü öldürmə hadisələri 40 faiz azalıb, qəsdən adam öldürməyə cəhd cinayətləri isə, ümumiyyətlə, qeydə alınmayıb.

Kollegiya iclasına yekun vuran hərbi prokuror ədliyyə general-leytenantı Xanlar Vəliyev diqqətə çatdırıb ki, cinayət hadisələrinin, o cümlədən bu qəbildən olan cinayətlərin qarşısının alınması istiqamətində Hərbi Prokurorluğun aidiyyəti qurumlarla birgə fəaliyyəti bundan sonra da uğurla davam etdiriləcək.

Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyəti ilə keçirilən ictimai-siyasi hazırlıq dərsi

(İctimai-siyasi hazırlıq dərsinin qrup rəhbərinə kömək)

Suallar:

1. Müasir cəmiyyətdə dinin rolu və yeri.
2. Azərbaycanda islami dəyərlərin bərpası.
3. Azərbaycan Respublikası dini tolerantlıq nümunəsidir.

Müasir cəmiyyətdə dinin rolu və yeri

Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına əsasən, din dövlətdən, dövlət də dindən ayrılır. Buna görə də dövlətin sosial, siyasi, iqtisadi və hüquqi fəaliyyətini müəyyən edən qanunlar qəbul edilərkən, dinin bu mövzudakı əmr və qadağalarına görə deyil, sosial ehtiyaclarına görə edilir. Dövlət quruluşunun əsası olan dünyəvilik din və vicdan azadlığını dövlət tərəfindən təminat altına alır. Belə ki, o zaman həqiqi din azadlığı ancaq dünyəvi bir dövlətdə reallaşa bilər. Çünki ancaq belə bir dövlətdə vətəndaşlar heç bir müdaxilə olmadan öz dinlərini seçə bilərlər. Dünyəvi bir dövlətdə din azadlığı, hər hansı bir dinə inama və onun ibadətlerini yerinə yetirmə azadlığını təmin etdiyi kimi, vətəndaşların heç bir dinə inanmama və heç bir dinin ibadətini yerinə yetirməmə azadlığını da təmin edir. Dövlətin vətəndaşı ilə münasibəti dini və ideoloji deyil, ədalət çərçivəsində olmalıdır. Dövlətin əsas vəzifəsi ədaləti, daxili və xarici təhlükəsizliyi təmin etmək, vətəndaşların haqq və azadlıqlarına əngəl olan problemləri aradan qaldırmaqdır. Bu səbəbdən də dövlət bu gün ölkənin gələcəyi üçün lazım olan tədbiri görməkdədir. Yəni, vətəndaşlarını və cəmiyyəti zərərli, fanatik və radikal dini-siyasi qrup və təşkilatlardan qoruyur. Bu istiqamətdə dövlətin sekulyar dəyərləri və prinsipləri daha kəskin və aydın qoyulur.

Azərbaycan Respublikasında din-dövlət, eyni zamanda, cəmiyyət-dövlət münasibətləri milli-mənəvi dəyərlərlə yanaşı, həm də universal və multikultural dəyərlərə əsaslanan azərbaycançılıq ideologiyası kontekstində tənzimlənir. Bu baxımdan, cəmiyyətə sağlam təfəkkürlü vətəndaş qazandırmaq üçün dinin dini-fəlsəfi dünyagörüşünə, bədii-etik tərəkürə və yüksək estetik zövqə malik olan insan yetişdirmək lazımdır. Belə ki, bu da dövlətin düşüncülən, planlı və uzaqgörən siyasətinə əsaslanan proqramın tərtib olunmasına və onun həyata keçirilməsinə bağlıdır. İnanmaq lazımdır ki, əgər dövlət vətəndaşını və ölkənin gələcəyini düşünərək, bütün bunları sistemli şəkildə həyata keçirərsə, gələcəkdə cəmiyyətdə problem və təhlükə yaradan radikal, fanatik fərdlər ortaya çıxmaz. Əks-təqdirdə isə dini ehtiyac və tələblər qeyri-rəi tərəfindən təmin edilərsə, o zaman cəmiyyətdə daha da radikal, fanatik və cəmiyyət üçün təhlükə yaradan qüvvələr və fərdlər ortaya çıxa bilər.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyev cəmiyyətdə dinin böyük rolu və yeri olduğunu öz çıxışında belə qeyd etmişdir: "Dinin cəmiyyətə həyatında, xüsusən də gənclərin mənəvi-əxlaqi tərbiyəsində yeri və rolu düzgün istiqamətləndirilməli, mütərəqqi islami dəyərlərin tətbiqi və təşviqi müasir tələblər səviyyəsində aparılmalı, dindən siyasi məqsədlər üçün istifadəyə yol verilməməlidir. Bütün bunlar müasir mərhələdə Azərbaycan Respublikasının daxili və xarici siyasətinin, demokratik dünya birliyi ilə əməkdaşlıq münasibətlərinin prioritet xəttini təşkil edir. Ölkəmiz bu sahədə nüfuzlu beynəlxalq və regional təşkilatlarda, o cümlədən İslam Əməkdaşlıq Təşkilatında uğurla fəaliyyət göstərir. Son illərdə MDB Dinlərarası Şurasının, MDB müsəlmanlarının Məşvərət Şurasının, Qafqaz xalqları Ali Dini Şurasının toplantılarının, xüsusən dünya dini liderlərinin sammitlərinin Bakıda keçirilməsi respublikamızdakı dini sabitliyi, tolerantlıq mühitini, əqidə və ifadə azadlığını bütün dünyaya bir daha bariz şəkildə nümayiş etdirmişdir. Azərbaycan

dövləti dinlərarası dialoqun dinamik inkişafına müsbət təsir göstərən bütün səyləri bundan sonra da dəstəkləyəcəkdir".

Azərbaycanda islami dəyərlərin bərpası

Respublikamızda dünyəvi dövlət şəraitində dövlət-din münasibətlərinin tənzimlənməsi, dini-mənəvi dəyərlərin pozitiv potensialından səmərəli və məqsədyönlü istifadə olunması ilə bağlı görülən böyük işlərin mahiyyətini düzgün başa düşmək üçün müstəqillik dövrünün ilk illərində ölkənin dini durumuna ani olsa da nəzər sal-

Mövzu: Müasir cəmiyyətdə dinin rolu və yeri. Azərbaycanda islam dəyərlərinin bərpası. Azərbaycan Respublikası dini tolerantlıq nümunəsidir

maq labüddür. Milli müstəqilliyin ilk illərində Azərbaycan cəmiyyəti üçün həyatın bütün sahələrində olduğu kimi, din sahəsində də müəyyən pərakəndəlik səciyyəvi idi, 70 illik sovet rejimi dövründə insanların zehnidən dini sıxışdırıb çıxarmaq məqsədilə çox iş görülmüşdü. İfrat dərəcədə ideolojişdirilmiş stereotiplər bütövlüklə materialist dünyagörüşünə əsaslanan əxlaqi tərbiyə sistemi yaradılmasına yönəldilmişdi. Bu sistem insanlara öyrətdirdi ki, "Allah yoxdur, din mövhumat və xürafatdan başqa bir şey deyildir, axirət inancı yanlış inandır, ancaq dünya həyatı var və insan öləndən sonra hər şey bitir". Sovet dövründə yaşayıb-böyümüş insan bu vaxta qədər alışmış olduğu ictimai yönümünü itirdi - çəşib qaldı, nə edəcəyini bilmədi. Bəzilərinə bu hal daha kəskin xarakter aldı. Vəziyyətdən sui-istifadə etmək istəyənlər də az olmadı. Ölkədə qeyri-ənənəvi dinləri, deskriptiv sektərləri yaymaq məqsədi güdən bir sıra xarici missioner təşkilatları fəaliyyəti geniş vüsət aldı. Erməni təcavüzü nəticəsində ölkə ərazisinin böyük bir hissəsinin işğal edilməsi, bir milyonluq qaçqın və köçkünlər ordusunun yaranması ilə bağlı sosial gərginlik şəraitində bu hal, həqiqətən, cəmiyyətimizin, xalqımızın gələcəyi, onun müasir millətlər toplusuna daxil olması yolunda ciddi əngəllər törətdirdi. Din ölkədə müxtəlif siyasi qüvvələrin süni surətdə yaratdığı qarşıdurmaya cəlb edilir, ayrı-ayrı bölgələrdə özünü göstərən separatizm cəhdlərində ortaya atılan şüarlarda dindən siyasi məqsədlərlə istifadə etmək meyli, dini dözümsüzlük, ayrı-seçkilik əhval-ruhiyyəsi özünü büruzə verirdi. 1992-ci ildə tələsik, bölgədə dinin yayıldığı tarixi şəraiti tam nəzərə alınmadan hazırlanmış "Dini etiqad azadlığı haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun qəbul edilməsi də dini münasibətlər nəzərə alınmadan, köklü dəyişiklik yarada bilmədi. Əksinə, əcnəbilər, vətəndaşlığı olmayan şəxslər müxtəlif missioner təşkilatları qanundan və xüsusilə orada olan boşluqlardan istifadə edərək insan haqları və əsas azadlıqlar adı altında həтта milli təhlükəsizlik və ictimai asayiş tələblərinə cavab verməyən dini firqələrin ölkəmizə və millətimizə yad inanclarını yaymağa başladılar. Bir çox dini icma xaricdəki dini mərkəzlərin və missioner təşkilatların ölkədə təbliğçilərinə çevrilmişdi. Azərbaycan Respublikasında dərin köklərə malik olmayan qeyri-ənənəvi dinlər geniş təbliğ edildi. Dini durumda tam aşkar olmasa da, qeyri-stabilitet meyilləri özünü göstərir, radikallaşma prosesi canlanır və beləliklə, ümumi stabilitet və həтта dövlətçilik üçün təhlükə notları səslənirdi.

Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyev xalqın təkidi ilə yenidən hakimiyyətə qayıdanda cəmiyyətin dinə bağlılıq durumu mürəkkəb və ziddiyyətli idi. Yalnız Ulu Öndər Heydər Əliyev öz dərin biliyi, yüksək bacarığı, mətin iradəsi, böyük idarəçilik təcrübəsi, düzgün və uzaqgörən siyasəti sayəsində dövlət-din münasibətlərini inzibatçılığa yol vermədən, məqbul beynəlxalq standartlara müvafiq şəkildə öz təbii məcrasına qaytara bilər, dövlətin

strateji xəttinə əsasən tənzim edə bilərdi. İlk növbədə, din-dövlət münasibətlərində yaranmış uçurum aradan götürülməli, qarşılıqlı inam bərpa olunmalı, dövlətin anti-din, ateist siyasəti yeritməsinə insanlar inandırılmalı, dinin, həqiqətən də, milli-mənəvi dəyərlərdə yerini müəyyən etmək tələb olunurdu. Hər şeydən əvvəl vəziyyətdə köklü dəyişiklik yaratmaq üçün problemə münasibət bildirməklə yanaşı, qanuni zəmin hazırlamaq lazım idi. Bu məqsədlə "Dini etiqad azadlığı haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununda müəyyən dəyişikliklər edildi, bəzi maddələr ləğv, bəzisinə isə əlavələr edildi.

Ulu Öndər məscidlərə gedir, dini münasibətlərlə keçirilən mərasimlərdə iştirak edir, dindarlarla görüşür, dövlətin strateji xəttini özü şəxsən izah etməyə çalışırdı. Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyev çıxışlarının birində bildirdi ki, Azərbaycanın strateji yolu demokratik, hüquqi, dünyəvi dövlət quruculuğundan keçir. Əlbəttə, dünyəvi dövlətçilik prinsipi dövlətin dindən ayrılığını nəzərdə tutur. Lakin vətəndaş, bütövlükdə isə xalq və millət dindən ayrı deyildir. 1-2 oktyabr 1998-ci ildə Bakıda keçirilən "Müasirlik və dini-mənəvi dəyərlər" adlı beynəlxalq konfransda Ulu Öndər Heydər Əliyev dünyəvi dövlətdə etiqad azadlığı prinsipi ni daha geniş açıqlayaraq demişdir: "Dövlətimiz insanlara bütün azadlıqları verməmiş və vicdan azadlığını, din azadlığını öz siyasətinin əsas hissəsi hesab etmişdir. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası din və vicdan azadlığını təsbit etmiş, biz isə bir dövlət kimi bunun təmin olunmasını qoruyuruq. Bəli, ona görə də bizim dövlətimiz dünyəvi dövlətdir. Ancaq biz dindən ayrı deyilik". Bu gün Azərbaycanda dini zəmində münaqişələrin olmaması insanların sərbəst olaraq öz əqidə formasını seçməsi, dini dözümlülük və tolerantlıq şəraitinin yaradılması, bu uğurların bir çox beynəlxalq təşkilatlar, dünyada nüfuzlu din xadimləri və böyük ölkələr tərəfindən etiraf olunması Ulu Öndərin dini sahədə balanslaşdırılmış siyasət yürütməsinin və həmin siyasətin bu gün davam etdirilməsinin nəticəsidir.

Roma papası Fransisk 2016-cı ilin oktyabrında "Hamımız qardaşdır" şüarı altında ölkəmizdə səfərdə olarkən demişdi: "Azərbaycan üç müxtəlif dinin dinc yanaşı yaşadığı nadir bir ölkə və dini dözümlülük baxımından sabit cəmiyyətdir". Bu stabil gərgin əməyin, ölçülü-biçilməmiş çox incə bir siyasətin və möhkəm iradənin nəticəsidir. Bu, milli adət-ənənələrə, mənəvi-dini dəyərlərə dövlət rəhbərliyinin münasibəti fonunda yaranmış əlverişli şəraitin təbii təzahürüdür.

Azərbaycan Respublikası dini tolerantlıq nümunəsidir

Azərbaycan xalqı olduqca mühüm və bəşəriyyətə nümunə olan mənəvi keyfiyyətlərə malikdir. Bunlardan biri də əsrlərdən bəri formalaşaraq inkişaf edən, xalqımızın humanist dünyagörüşünü özündə əks etdirən multikultural və tolerant dəyərlərdir. Təsədüfi deyil ki, tarixin bütün dövrlərində bu coğrafiyada müxtəlif etnoslar, xalqlar, ayrı-ayrı dinlərə sitayiş edən insanlar əmin-amanlıq, mehriban qonşuluq şəraitində yaşamışlar. Tarixin bütün dövrlərində dünyanın demək olar ki, hər bir tərəfində milli və dini zəminlərdə qarşıdurmalar baş vermiş, insanlığa, bəşəriyyətə qarşı ağır cinayətlər törədilmişdir. Lakin dövlətimizdə yaşayan xalqlar arasında heç vaxt milli-etnik və dini zəmində ədavət baş verməmiş, bu məqsədlə kənardan edilən cəhdlər iflasa uğramışdır.

Azərbaycan Respublikası müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra Ulu Öndər Heydər

Əliyevin uzaqgörən və müdrik siyasəti nəticəsində ölkəmizdə mədəniyyətlər və dinlərarası dialoq keyfiyyətə yeni mərhələyə yüksəldildi, multikulturalizm və tolerantlıq ənənələrinin qorunub saxlanması, inkişaf etdirilməsinə hüquqi zəmin yaradıldı. Ən əsası, bu, dövlət siyasətinin ayrılmaz tərkib hissəsinə çevrildi. Ulu Öndərin müəllifi olduğu Azərbaycan Konstitusiyasında ölkəmizdə dinindən, irqindən, dilindən asılı olmayaraq hər bir vətəndaşın hüquq və azadlıqları, o cümlədən insanların etiqad azadlığı təsbit olundu. Respublikamızda yaşayan hər bir etnik azlığın, hər bir xalqın təmsilçilərinin mədəniyyətinin, dəyərlərinin müxtəlif qanunlar və normativ-hüquqi aktlarla təsbit edilməsi, müəmməl qanunvericilik bazasının formalaşdırılması və digər bu kimi mühüm addımlar da aparılan bu məqsədyönlü siyasətin tərkib hissəsidir.

Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin rəhbərliyi altında xalqımızın multikultural və dini-mənəvi dəyərlərinin qorunması, inkişaf etdirilməsi sahəsində həyata keçirilən siyasət yeni mərhələdə onun layiqli davamçısı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyev tərəfindən uğurla inkişaf etdirilir. Dövlət başçısı mütəmadi olaraq ölkəmizdə yaşayan xalqların, dini icmaların nümayəndələri ilə görüşür, onların ehtiyac və problemləri ilə maraqlanır, milli və dini bayramlarını təbrik edir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev cənablarının Azərbaycan multikulturalizminin və tolerantlığının əsasları öyrənilməsi, həmçinin dünyada təbliği istiqamətində göstərdiyi konkret hədəflərə çatmaq üçün atılan əməli addımlar öz bəhrəsini verməkdədir. 2016-cı ilin ölkəmizdə "Multikulturalizm ili" elan olunması bu sahəyə diqqət daha da artırır və eyni zamanda, dünyanı alternativli olmayan multikulturalizm və tolerantlıq siyasətindən daha effektiv şəkildə faydalanmağa dəvət edir.

Azərbaycan Respublikasında yaşayan bütün millətlərin və dinlərin nümayəndələrinin dövlətçiliyimizə naminə daim həmrəylik nümayiş etdirmələri xalqımızın yüksək multikultural və tolerant dəyərlərə malik olmasının bariz nümunəsidir. Ölkəmizin inkişafı, qüdrətlənməsi ilə yanaşı, ərazi bütövlüyümüzün bərpa olunmasında və qorunmasında da burada yaşayan bütün xalqların və dinlərin nümayəndələri hər zaman qəhrəmanlıq və vətənpərvərlik nümunələri ortaya qoyublar. Azərbaycan Respublikasının Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin təsirinə məruz qalmış ərazilərin işğaldan azad olunması və bir günlük antiterror tədbirləri zamanı Azərbaycan Ordusunun apardığı hərbi əməliyyatlarda ölkəmizdə yaşayan azsaylı xalqların nümayəndələri də əsl qəhrəmanlıq nümunələri göstərdilər. Onların arasında şəhidlik zirvəsinə ucalanlar da oldu. Bir daha təsdiq olundu ki, Azərbaycan Respublikasında yaşayan hər bir xalqın nümayəndəsi bu torpağı canı qədr sevir və uğrunda ölməyə hazırdır.

Dövlət vətəndaşlarının dini-fəlsəfi dünyagörüşünün, bədii-etik təfəkkürün və estetik zövqün formalaşdırılması üçün düşünülmüş dövlət siyasəti həyata keçirir. Bu baxımdan, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev "Bu gün multikulturalizm Azərbaycanda dövlət siyasətidir və eyni zamanda, həyat tərzidir" - deyərək multikulturalizmi Azərbaycanın dövlət siyasəti olmasını təsədüfən deyil, əksinə, qədim dövrlərdən üzü bu yana xalqımızın həyat təzi kimi xarakterizə etmişdir. Çünki Azərbaycan xalqının milli-mənəvi dəyərlər sistemi tolerant münasibətlər çərçivəsində birgə yaşayış ənənəsi Azərbaycan xalqının formalaşdığı bütün dövrlərdə müşahidə edilmişdir. Təbii ki, bu tendensiya Azərbaycan xalqının sahib olduğu dəyərlər sisteminin bütün nümunələrində əsas istiqamətlərdən biridir.

İdeoloji İş və Mənəvi-Psixoloji Təminat İdarəsi

Şəhidlərin xatirəsinə həsr olunan anım tədbirləri keçirildi

Adını daşdığı və vaxtilə təhsil aldığı Suraxanı rayonu Əmircan qəsəbəsindəki 154 nömrəli tam orta məktəbdə ordumuzun ilk tank komandirlərindən biri, Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı yəhudi əsilli Albert Aqarunovun anadan olmasının 55 illiyinə həsr olunmuş anım tədbiri keçirildi.

Anım tədbirində Müdafiə Nazirliyinin Hərb Tarixi Muzeyinin rəisi istefada olan polkovnik Əzizağa Qənizadə, Suraxanı rayonu Yeni Azərbaycan Partiyasının sədri Vüqar Seyidov, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin Amerika ölkələri, Britaniya və İsrail şöbəsinin müdiri Səhət Abbasova, Veteran Tankçılar İctimai Birliyinin sədri Hacı Əzimov, Milli Qəhrəmanın döyüş yoldaşları, qardaşı Rantik Aqarunov, şəhid ailələri, 154 nömrəli tam orta məktəbin müəllim və şagird kollektivi, respublikamızın bir qrup tanınmış incəsənət və mədəniyyət nümayəndəsi iştirak etdilər.

Tədbirlərdə əvvəlcə Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin və respublikamızın suverenliyi, müstəqilliyi, ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olundu. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirildi.

Tədbirlərdə əvvəlcə Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin və respublikamızın suverenliyi, müstəqilliyi, ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olanların xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad olundu. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirildi.

Məktəbin direktoru Mahru Rəcəbova tədbiri açıq elan edərək, hər il aprelin 24-də Birinci Qarabağ müharibəsi zamanı Şuşa uğrunda gedən döyüşlərdə şəhid olmuş Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Albert Aqarunovun doğum gününü qeyd etdiklərini dedi: "Məktəbimizin məzunu olmuş Albertin xatirəsinə güşə yaratmışıq. Onun fotosəkillərindən, əşyalarından ibarət ekspozisiyanı məktəblilər, gələcək qonaqlar daim ziyarət edir, ziyarətçilərə erməni faşistlərinə qarşı göstərdiyi qəhrəmanlıqlarından məlumatlar çatdırılır. Şəhidlərimizin xatirəsinə həsr olunmuş tədbirlərin keçirilməsi artıq ənənə halını alıb. Biz Albert kimi qəhrəman oğullarla fəxr edirik. Onlar canlarını Vətən, torpaq üçün qurban verdilər. Şəhidlərin əziz xatirəsi Azərbaycan xalqının qəlbində daim yaşayacaq".

Sonra Suraxanı rayonu Yeni Azərbaycan Partiyasının sədri Vüqar Seyidov çıxış edərək bildirdi ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə 44 günlük Vətən müharibəsin-

de qəhrəman, mərd oğullarımız düşmən işğalında qalmış tarixi torpaqlarımızı azad edib, şəhidlərimizin qisasını aldılar. Onların arzularını gerçəkləşdirib Vətənimizin ərazi bütövlüyünü təmin etdilər.

Şəhidlərimizin adlarının əbədiləşdirilməsi istiqamətində böyük işlərin həyata keçirildiyini deyən partiya sədri şəhid ailələrinə və müharibədə yaralananlara dövlət başçımızın yüksək diqqət və qayğısından danışdı. "Bu gün Azərbaycan xalqı dünyada qalib xalq olaraq tanınır. Çünki 30 ilə yaxın müddətdə erməni hərbi birləşmələrinin işğalında qalmış torpaqlarını qəhrəman oğullarının sayəsində azad etdi. İstər Birinci Qarabağ müharibəsində, istərsə də 44 günlük Vətən müharibəsində ölkəmizdə yaşayan digər xalqların nümayəndələri də mərdliklə döyüşdülər. Azərbaycan tolerant ölkədir. Xalqımız multikultural dəyərlərini hər zaman qoruyub. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin. Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Albert Aqarunovun adı hər zaman şərəflə çəkilir, xatirəsi ehtiramla yad edilir".

Tədbir Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin nümayəndəsi Səhət Abbasovanın çıxışı ilə davam etdi. O, çıxışında gənclərimizin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə olunma-

sından bəhs etdi: "Azərbaycan gəncləri hər zaman vətənpərvərlikləri ilə seçiliblər. Könüllü olaraq Birinci Qarabağ müharibəsinə yollanan və Şuşa uğrunda gedən ağır döyüşlərdə şəhid olan Albert Aqarunov da Vətəni Azərbaycanı çox sevirdi. Azərbaycan torpağına bağlılığı onu bu döyüşlərə aparmışdı. Albert hətta müharibənin sonuna kimi döyüşəcəyini demişdi. Qəhrəmanlar unudulmur. Onlar xalqımızın qızıl fondudurlar".

Sınıf yoldaşı Əziz Qarayusifli Albertlə bağlı xoş xatirələrini tədbir iştirakçıları ilə bölüşdü.

Milli Qəhrəmanın qardaşı Rantik Aqarunov ailəsi adından göstərilən diqqət və qayğıya, qardaşının adının daima uca tutulmasına görə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə, Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyinə və bütün Azərbaycan xalqına minnətdarlığını ifadə etdi.

Tədbirdə respublikamızın tanınmış mədəniyyət və incəsənət nümayəndələri Zəfər ruhlı, Qələbəyə həsr olunmuş mahnılar ifa etdilər. Məktəblilər vətənpərvərlik mövzusunda şeirlər, musiqilər səsləndirdilər, ədəbi-bədii kompozisiya nümayiş etdirdilər.

Veteran Tankçılar İctimai Birliyi və Dağ Yəhudiləri Dini İcmasının birgə təşkilatçılığı ilə Şəhidlər xiyabanında da əfsanəvi tankçı Albert Aqarunovun anadan olmasının 55 illiyinə həsr olunmuş anım mərasimi keçirildi. Mərasimdə Milli Qəhrəmanın döyüş yoldaşları, ailə üzvləri, Müdafiə Nazirliyi Hərb Tarixi Muzeyinin, Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin, Nərimanov rayon İcra Hakimiyyətinin nümayəndələri iştirak etdilər. Şəhidlər xiyabanında cəsur tankçının məzarı ziyarət olundu, üzərinə tər qərənfillər düzldü, ruhuna dualar oxundu. Sonra mərasim iştirakçıları Milli Qəhrəmanın abidəsini də ziyarət etdilər.

Dağ Yəhudiləri Dini İcmasının sədri Milix Yevdayev, qəhrəmanın komandiri olmuş Veteran Tankçılar İctimai Birliyinin sədri Hacı Əzimov canını Vətən torpağı uğrunda qurban verən Albertin yəhudi və Azərbaycan xalqının əsrlərdir ki, mehriban qonşuluq, dostluq və multikultural dəyərlərinin rəmzi olduğunu vurğuladılar.

Qəhrəmanın döyüş yoldaşları onunla bağlı xatirələrindən danışdılar.

Döyüş yoldaşları şəhid Mehbalı Zeynalabdiyevin igidliyindən, vətənpərvərliyindən danışaraq, onunla bağlı xatirələrini tədbir iştirakçıları ilə bölüşdülər.

Anım mərasimində çıxış edən şəhidin doğmaları - anası Zəhra Zeynalabdiyeva, qardaşı Əli Zeynalabdiyev onlara göstərilən yüksək diqqət və qayğıya, şəhidlərin adının daim uca tutulmasına görə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevə və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevaya, Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyinə minnətdarlıqlarını ifadə etdilər.

Sonda Həzi Aslanov adına Ordu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzinin solistləri qəhrəmanlıq və vətənpərvərlik mövzusunda musiqilər, şəhidlərimizin əziz xatirəsinə həsr olunmuş mahnılar ifa etdilər.

Lalə HÜSEYNOVA
"Azərbaycan Ordusu"

Xəbərlər: hadisələr, faktlar

Şimali Koreya hərbiçiləri demilitarizasiya zonasında yolu minalayıb

Şimali Koreya hərbiçiləri Koreya Respublikası ilə sərhəddə, demilitarizasiya zonasında yolu minalayıblar. Bu barədə Yonhap agentliyi Cənubi Koreya ordusuna istinadla məlumat yayıb.

Minalar Çeovon dairəsi yaxınlığındakı torpaq yola basdırılıb. Yol 2018-ci ildə Koreyalararası razılaşma əsasında ərazidə həlak olan əsgərlərin qalıqlarının çıxarılması üçün birgə səyləri asanlaşdırmaq üçün salınmışdı.

"Şimali Koreya ötən ilin sonlarında 2018-ci il 19 sentyabr tarixli hərbi razılaşmadan çıxışını elan etdikdən sonra yenidən hərbi tədbirlərin tətbiqinə başlayıb. Ordumuz bununla bağlı lazımı addımları atır", - deyərək Koreya Respublikası ordusunun sözcüsü Li Sung-Jung bildirib. O, Cənubi Koreyanın yolun öz hissəsini minalamayacağına aydınlıq gətirib.

Gələcəyin sualtı qayıqları "görünməz" olacaq

Müasir dövrdə, getdikcə daha çox ölkə hərbi texnika nümunələrində və ümumiyyətlə, hərbi fəaliyyətlərində yeniliklər etməyə çalışır. Hər hansı hərbi qarşıdurmaya qarşı ən yaxşı müdafiə baxımından daha çox diqqət çəkən obyektlərdən biri sualtı qayıqlardır.

Bu səbəbdən Rusiya-Ukrayna və İsrail-Fələstin münaqişələri fonunda Almaniya və Avstraliya kimi bəzi ölkələr müdafiə sənayelərinə, xüsusilə bu növ məhsullara yatırımlarını artırmağa başlayıblar.

Avstraliya artıq gələcəyin sualtı qayıqna çevriləcək qeyri-adi modelin prototipini işə salıb. Dənizdə aşkarlanması çətin olduğu üçün "Gözəgörünməz köpekbalığı" (Ghost Shark) adlandırılan sualtı qayıq Avstraliya hərbi donanması tərəfindən işlənərək hazırlanıb. Qayıq böyük olmayan ölçüləri ilə seçilir və bu xüsusiyyəti dənizdə hərəkət edərkən onu daha da "görünməz" edir.

Digər xüsusiyyətlərinə gəldikdə, bu tip sualtı qayıq insan tərəfindən idarə edilən sualtı qayıqların heyətini dəstəkləmək üçün hazırlanıb. Buna görə də, yeni qurğu vasitəsilə heyət sayını çoxaltmağa ehtiyac olmadan komandalara hücum gücünü artırmaq mümkün olacaq.

ABŞ Qırmızı dəniz üzərində beş pilotsuz uçuş aparatını vurub

Amerika hərbiçiləri bazar günü Qırmızı dəniz üzərində beş pilotsuz uçuş aparatını vurub.

Bu barədə ABŞ Mərkəzi Komandanlığının (CENTCOM) məlumatında deyilir.

"Aprelin 28-də gecə saatlarında ABŞ hərbiçiləri Qırmızı dəniz üzərində beş pilotsuz uçuş aparatı vurub", - deyərək məlumatda bildirilir. Bu tədbirlərin beynəlxalq sularda təhlükəsizliyinin artırılması məqsədilə həyata keçirildiyini vurğulayan CENTCOM vurulan dronların kimə məxsus olduğu açıqlamayıb.

Qeyd edək ki, İsrail Qəzza sektoruna hücumu başlayan sonra Yəməndəki husi üsyançıları yehudi dövləti ilə əlaqəli gəmilərin Qırmızı dəniz və Bab əl-Məndəb boğazı sularından keçməsinə əngəlləyir, onlara hücum edirlər. ABŞ buna cavab olaraq, gəmilərin nəvqasiya təhlükəsizliyini təmin etmək üçün Qırmızı dənizdə "Prosperity Guardian" əməliyyatına başlayıb. Əməliyyata qoşulanlar arasında Bəhreyn, Böyük Britaniya, Danimarka, İspaniya, İtaliya, Kanada, Niderland, Norveç, Seyşel adaları və Fransa yer alıb.

AZƏRTAC-in
materialları əsasında

Həzi Aslanov adına Ordu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə Birinci Qarabağ müharibəsində şəhadətə ucalmış cəsur kəşfiyyatçı, "Azərbaycan Bayrağı" ordenli baş çavuş Mehbalı Zeynalabdiyevin xatirəsinə həsr olunmuş anım mərasimi keçirildi.

Anım mərasimində şəhidin ailə üzvləri, döyüş yoldaşları, qeyri-hökumət təşkilatlarının nümayəndələri və başqa qonaqlar iştirak etdilər.

Mərasimi açıq elan edən Həzi Aslanov adına Ordu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzinin zabiti baş leytenant Elçin Salmanov çıxış edərək bildirdi ki, Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə 44 günlük Vətən müharibəsində Azərbaycan Ordusu Böyük Zəfərin qazanılmasına nail oldu. "Məhz ordumuzun şəxsi heyətinin vətənpərvərliyi, yüksək döyüş hazırlığı və bacarığı sayəsində 30 ilə yaxın müddətdə erməni silahlı

birləşmələri tərəfindən işğal olunmuş tarixi torpaqlarımız azad olundu. Vətənimizin ərazi bütövlüyü, respublikamızın suverenliyi tam bərpa olundu. Bu gün işğaldan azad edilmiş tarixi yurd yerlərimizdə üçrəngli Azərbaycan bayrağı dalğalanır. Torpaqlarımız uğrunda canından keçmiş bütün şəhidlərimizin qisasını aldını. Doğma yurd həsrətinə son qoyuldu. Artıq qədim yurd yerlərimizdən qaçqın düşmüş həmvətənlərimiz doğma torpaqlarına geri döndülər. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət elə-

sin. Onların yarımçıq qalmış arzularını qəhrəman, igid Vətən oğulları gerçəkləşdirdi. Qədirbilən xalqımız şəhidlərimizin əziz xatirəsinə daim yad edir, adlarını uca tutur".

Sonra "Azərbaycan Bayrağı" ordenli şəhid Mehbalı Zeynalabdiyevin şəərəfli döyüş yolundan bəhs edən sənədli filmin nümayişə oldu. Qeyd edək ki, Birinci Qarabağ müharibəsi zamanı o, Ağdam istiqamətində gedən ağır döyüşlərin cəsur, qəhrəman kəşfiyyatçılarından biri olmuşdur.

Milli Qəhrəmanın xatirəsi yad edildi

Ölkəmizin hər yerində olduğu kimi, Tovuz rayonunda da şəhidlərimizin xatirəsi həmişə əziz tutulur. Onların həyat və döyüş yolu hər kəsə örnəkdir. Belə qəhrəmanlardan biri də Qasim Qara oğlu Rzayevdir.

1970-ci il mayın 5-də Əlibəyli kəndində anadan olub. Yeniyetməlik çağlarından düşmənin törətdiyi təxribatları, hücumları görmüşdü. 1987-ci ildə orta məktəbi bitirərək peşə məktəbində təhsil alıb. Sonra keçmiş sovet ordusu sıralarında hərbi xidmətdə olub. Hərbi xidməti başa vurduqdan sonra tərəddüd etmədən özünü müdafiə dəstəsinə yazılıb.

sidici zərbələr vurub.

1992-ci ilin əvvəllərində erməni silahlı birləşmələri yenidən sərhəd kəndlərinə hücumlar edir, təxribatlar törədirdilər. Dinc əhali aramsız olaraq atəşə tutulurdu. Bu hücumlara Qasim və silahdaşları qətiyyətlə cavab verirdilər. Düşməni dəfələrlə itki verərək geri çəkilməyə məcbur etmişdilər. 1993-cü il fevralın 11-də ermənilərin "Qan çanağı" adlanan əraziyə aramsız hücumları oldu. Hücumların qarşısı qətiyyətlə alındı. Düşmənin bir döyüş maşını, xeyli canlı qüvvəsi məhv edildi.

Mayın 14-də döyüşlər zamanı Qasim düşmən tərəfindən atılan mermi qəlpəsinə tuş gələrək şəhid oldu. Onun xidmətləri 1993-cü ildə dövlətimiz tərəfindən yüksək qiymətləndirildi. Ölümündən sonra ona "Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı" fəxri adı verildi.

Məktəbin direktoru Mehriban Rüştemova çıxış edərək Ulu Öndər Heydər Əliyevin hakimiyyətə qayıdırdığından sonra ölkəmizin həyatında yeni dövrün başladığını diqqətə çatdırdı: "Ulu Öndər xalqımız və Vətənimiz qarşısında xilaskarlıq missiyasını fədakarlıqla həyata keçirdi, ölkəmiz yeni quruculuq dövrünə qədəm qoydu. Dövlətçilik müasir dövrün tələbləri səviyyəsində möhkəmləndirilməyə başladı, ordumuz yaradıldı, formalaşdırıldı. XX

əsrdə xalqımızın, dövlətimizin qazandığı tarixi qələbələr təməli də Ulu Öndər tərəfindən qoyulmuşdu. Onun dövlətçilik yolu xalqımızın böyük dəstəyi ilə Müzəffər Ali Baş Komandan tərəfindən uğurla davam etdirilir. Şəhidlərin, eləcə də Milli qəhrəmanların ailələrinə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyev və

Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyeva tərəfindən böyük diqqət və qayğı göstərilir", - deyərək məktəbin direktoru bildirdi.

Milli Qəhrəmanın qardaşı Valeh Rzayev çıxış edərək Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevə və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevaya şəhid ailələrinə göstərilən diqqət və qayğıya görə təşəkkürünü bildirdi.

Tədbirdə "Qalib Azərbaycan Ordusunun gənc əsgərinin bir günü" videoçarxı nümayiş etdirildi. Şagirdlərin ifasında şeirlər və musiqi kompozisiyası səsləndirildi. Milli Qəhrəmana həsr olunmuş "Yurdu yaşatmaq üçün" filmi nümayiş etdirildi.

"Əsgərə məktub" layihəsi əsasında məktəblilər işğaldan azad olunmuş ərazilərdə xidmət edən əsgərlərə qürur dolu məktublar ünvanladılar. Sonra tədbir iştirakçıları qəhrəmanın məzarı üstünə gül dəstələri düzərək ona sonsuz ehtiramlarını bildirdilər.

Mübariz MUSAYEV
"Azərbaycan Ordusu"

Gəncə Qarnizonu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzinin və Qazax-Tovuz Regional Təhsil İdarəsinin Tovuz rayonu üzrə təhsil sektorunun birgə təşkilatçılığı ilə Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Qasim Rzayevin adını daşıyan Hacallı kənd tam orta məktəbində anım mərasimi keçirildi. Tədbirdə ictimaiyyətin nümayəndələri, müəllimlər və məktəblilər iştirak etdilər.

Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin və Vətənimizin suverenliyi, müstəqilliyi, ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olanların xatirəsi böyük ehtiramla yad olundu. Dövlət Himni səsləndirildi.

Milli Qəhrəmanın Vətən qarşısında xidmətləri, döyüş yolu haqqında Şəhla Abdulləliyeva danışdı. Bildirdi ki, Tovuzun igid, mərd oğulları Ermənistan tərəfindən elan olunmamış müharibə başlayandan düşməne qarşı mətinliklə mübarizə aparıblar.

Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Qasim Rzayev

Ordumuz yarananda isə Azərbaycan Ordusunun ilk əsgərlərindən olub. Sərhəd bölgəsində yerləşən Koxa-Nəbi, Muncuqlu, Ağdam, Əlibəyli, Hacallı kəndlərinin müdafiəsində iştirak edib. İdarə etdiyi maşınına minaatan qurğusu quraşdıraraq düşmən mövqelərinə dəfələrlə sar-

İdman

Azərbaycanın qadın şahmatçısı
Avropa çempionu olub

Azərbaycanın qadın şahmatçısı Ülviyyə Fətəliyeva Yunanistanın Rodos adasında təşkil edilən Avropa çempionatında qızıl medal qazanıb.

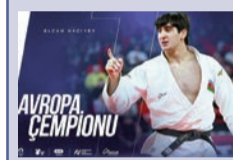

Sonuncu - X turda Gürcüstan təmsilçisi Nina Batsiaşvili ilə heç-heçə edən iti zəka sahibi qitə çempionluğunu qazanıb.

Bu nəticədən sonra xallarını 8,5-ə çatdıran Ülviyyə Fətəliyeva rəqibləri üçün əlçatmaz olub.

Qeyd edək ki, Avropa Şahmat İttifaqı tərəfindən qadınlar arasında şəxsi Avropa çempionatı 2000-ci ildən təşkil olunur. Ülviyyə Fətəliyeva şəxsi qitə çempionatında qızıl medal qazanan ilk azərbaycanlı xanım şahmatçı kimi tarixə düşüb.

Azərbaycanın daha bir cüdoçusu
Avropa çempionu olub

Azərbaycanın daha bir cüdoçusu Xorvatiyanın paytaxtı Zaqrebə keçirilən Avropa çempionatında qızıl medal qazanıb.

Yarışın son günündə tətbiyə çıxan Elcan Hacıyev (90 kiloqram) Xorvatiya, İspaniya, Gürcüstan və Rumıniyadan olan rəqiblərinə qalib gələrək qitə çempionu olub.

O, finalda Kristof Totu məğlub etməklə fəxri kürsünün ən yüksək pilləsinə qalxıb.

E.Hacıyev gənclər arasında Avropa çempionu, eləcə də iki dəfə qitə üçüncüsü olub. O, həm də Qran-Pri və Böyük Dəbilqə turnirlərinin mükafatçısıdır.

Daha əvvəl Azərbaycan cüdoçularından Hidayət Heydərov (73 kiloqram) qızıl, Balabəy Ağayev (60 kiloqram) isə gümüş medala sahib çıxıblar.

Taekvondoçularımız Prezident
Kubokunda 12 medal qazanıblar

Estoniyanın paytaxtı Tallində taekvondo üzrə Prezident Kubokuna yekun vurulub.

Yarışın son günündə gənclərdən ibarət Azərbaycan millisi 5 medal qazanıb.

Komandanın heyətində Gülü Zamanlı (42 kiloqram) bütün rəqiblərinə qalib gələrək birinci yeri tutub. Yalnız finalda məğlub olan Məhəmməd Həsəni (48 kiloqram) gümüş medala yiyələnib. Seyidxanım Məmmədova (49 kiloqram), Mehdi Budaqlı (45 kiloqram) və Ziya Həsəni (55 kiloqram) üçüncü yeri tutublar.

Bununla da Azərbaycan taekvondoçuları Prezident Kubokunu 12 medalla bitiriblər. Daha öncə kiçikyaşlı idmançıların yarışında 1 gümüş mükafat əldə edən komanda yeniyetmələrin mübarizəsində isə 1 qızıl, 2 gümüş və 3 bürünc medala yiyələnib.

AZƏRTAC-ın
materialları əsasında

Kapitan Talıbov Ruslan Yusif oğluna məxsus MN № 0034974 nömrəli zabitin şəxsi vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Gizirlər Abbasov Etibar Araz oğluna məxsus SQ № 0020759 nömrəli və Cəfərov Faiq Cavanşir oğluna məxsus SQ № 0022800 nömrəli gizirin şəxsi vəsiqə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçuları kiçik çavuş Şirinli Elgiz Ədalət oğluna məxsus AD № 0060193 nömrəli və əsgər Həsənov Yunus Şaban oğluna məxsus AD № 0040049 nömrəli şəxsi vəsiqə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

İsmayılov Rusif Xeybər oğluna məxsus 120650 nömrəli müharibə veteranı vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Məmmədov Bejən Vəli oğluna məxsus AA 0031686 nömrəli şəxsiyyət vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktorun müavini
mayor
Məhəmməd NƏSİRLİ

Telefonlar

Baş redaktor: (012) 510-71-97 (faks);
Baş redaktorun müavini: (012) 510-64-27;
Məsul katib: (012) 510-71-98;
Məktublar şöbəsi: (012) 510-64-28.

Ünvanımız

Bakı şəhəri, akademik Şəfaət Mehdiyev küçəsi 144.
"Qızıl Şərq" hərbi şəhərciyi

Növbətçi

baş leytenant
Oruc MUSTAFAYEV

Qəzetin hesabı

Nərimanov Rayon Xəzinədarlığı
Kod: 200189
VÖEN: 1500428611

Qəzet həftədə iki dəfə (III-VI günlər) nəşr olunur.
"Azərbaycan Ordusu" qəzeti kompüter mərkəzində səhifələndirilərək "Hərbi Nəşriyyat"ın mətbəəsində hazır diapozitivlərdən çap olunur. Əlyazmalara rəy verilmir, təqdim edilən yazılar müəllifə qaytarılmır.
Qəzeti mod.gov.az sayından oxuya bilərsiniz.

Lisənziya № 361

Sifariş № 170

Nüsxə 4650